Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheista ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteisömallista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 6/2002 muuttamisesta ja komission asetuksen (EY) N:o 2246/2002 kumoamisesta”

(COM(2022) 666 final – 2022/0391 (COD))

ja ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi mallien oikeudellisesta suojasta” (uudelleenlaadittu)

(COM(2022) 667 final – 2022/0392 (COD))

(2023/C 184/07)

Esittelijä: **Ferre WYCKMANS**

Lausuntopyyntö	a) neuvosto, 21.12.2022
	b) Euroopan parlamentti, 12.12.2022
	neuvosto, 21.12.2022
Oikeusperusta	a) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 304 artikla
	b) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 ja 304 artikla
Vastaava jaosto	sisämarkkinat, tuotanto ja kulutus
Hyväksyminen täysistunnossa	22.3.2023
Täysistunnon numero	577
Äänestystulos	
(puolesta / vastaan / pidättyi äänestämästä)	148/0/3

1. **Päätelmät ja suositukset**

1.1 Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK) katsoo, että tehokas mallisuojajärjestelmä on kuluttajien ja suuren yleisön etujen mukainen, sillä se kannustaa kilpailuun ja hyvän kauppatavan mukaisiin käytäntöihin. Lisäksi se edistää osaltaan talouskehitystä kannustamalla luovuuteen teollisuudessa, tuotekehittelyssä, kaupallisessa toiminnassa ja viennissä.

1.2 Mallit on useimmissa jäsenvaltioissa rekisteröitävä kansallisessa teollis- ja tekijänoikeusvirastossa, jotta ne saavat lainsuojan. Kansallisesta lainsäädännöstä ja mallin tyypistä riippuen malli voidaan suojata myös tekijänoikeudella joko rekisteröimättömänä mallina tai taideteoksena. Joissakin jäsenvaltioissa on mahdollista saada samaan aikaan sekä teollismallin suoja että tekijänoikeussuoja, kun taas toisissa ne ovat toisensa poissulkevia. Tietyissä tapauksissa malli voidaan suojata myös vilpillistä kilpailua koskevan lainsäädännön nojalla, mutta suojan edellytykset, oikeuksien laajuus ja käytettävissä olevat muutoksenhakukeinot voivat vaihdella huomattavasti.

1.3 ETSK katsoo, että malleihin sovellettavan oikeuskehyksen mukauttaminen digitaaliaikaan on välttämätöntä unionin elpymisen ja selviytymisen tukemiseksi ja innovoinnin ja kilpailukyvyn kehittämiseksi. Komitea kannattaa direktiiviehdotuksen mukaista uutta mallin määritelmää. Se on tarkoituksenmukaisempi teknologian kehityksen näkökulmasta, sillä siinä laajennetaan tuotteen käsite kattamaan sellaiset tekniset mallit, joita ei ole sisällytetty fyysisiin tuotteisiin.

1.4 ETSK kannattaa myös suojan rajaamista niihin ulkoasun piirteisiin, jotka esitetään näkyvinä rekisteröintihakemuksessa, sillä tämä parantaa suojan oikeusvarmuutta.

1.5 ETSK on tyytyväinen siihen, että asetusehdotuksessa on otettu huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen asiassa Acacia 20. joulukuuta 2017 antama ratkaisu ([1]), jolla täsmennetään korjauslausekkeen tulkintaa. Tämä ratkaisu parantaa myös kuluttajansuojaa.

([1]) Yhdistetyt asiat C-397/16 ja C-435/16.

1.6 Sen sijaan ETSK ei usko, että julkaisumaksun ja rekisteröintimaksun yhdistäminen alentaisi maksujen kokonaissummaa, sillä ehdotuksen mukaiset uusimiskustannukset nousevat huomattavasti. Toimenpide ei siis ole pk-yrityksille ja yksittäisille mallien luojille niin suotuisa kuin annetaan ymmärtää. ETSK toivoisi, että pk-yrityksille ja yksittäisille mallien luojille määritettäisiin alemmat maksut, jotka voitaisiin suhteuttaa niiden liikevaihtoon.

1.7 ETSK katsoo, että luokan yhtenäisyyttä koskevan vaatimuksen poistaminen on tarpeellinen mutta riittämätön yksinkertaistamistoimi: lisäksi olisi parannettava kansallisten teollis- ja tekijänoikeusvirastojen ja Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston (EUIPO) verkkosivuilla tarjolla olevien mallihakemusjärjestelmien käytettävyyttä. Virastot voisivat ratkaista tämän haasteen esimerkiksi patenttiasiamiesten avustuksella, jotta pk-yritysten ja yksittäisten mallin luojien olisi näin helpompi suojata mallinsa.

1.8 ETSK katsoo, ettei Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 290 artiklan käyttäminen perustana EUIPO:n päätösten riitauttamista ja muutoksenhakua koskevien sääntöjen laatimiselle ole asianmukaista, sillä delegoidulla säädöksellä voidaan ainoastaan täydentää perussäädöstä ja se saa koskea vain muita kuin keskeisiä osia. Asetusehdotuksessa kuitenkin kaavaillaan, että delegoidulla säädöksellä hyväksyttäisiin säännöksiä, jotka koskevat perusoikeuskirjan VI osastossa vahvistettuja lainkäyttöön liittyviä oikeuksia, kuten 47 artiklan mukaista oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen. Niitä ei siten voida pitää muina kuin keskeisinä osina.

1.9 ETSK suosittaakin, että tällaiset säännökset vahvistetaan varsinaisessa asetuksessa.

2. **Taustaa**

2.1 Voimassa olevalla 13. lokakuuta 1998 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 98/71/EY ([2]) (jäljempänä ”direktiivi”) on osittain yhdenmukaistettu mallien oikeudellista suojaa koskeva jäsenvaltioiden lainsäädäntö, ja 12. joulukuuta 2001 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 6/2002 ([3]) (jäljempänä ”asetus”) on perustettu erillinen järjestelmä rekisteröityyn yhteisömalliin ja rekisteröimättömään yhteisömalliin perustuvien yhtenäisten oikeuksien suojaamiseksi kaikkialla unionissa, edellyttäen että ne täyttävät suojan edellytykset eli ovat uusia ja luonteeltaan yksilöllisiä. Jos mallia ei ole rekisteröity, mallin haltijalla voi olla vaikeuksia osoittaa mallioikeuden olemassaolo. Lisäksi suojan kesto on rajattu kolmeen vuoteen ja oikeudet ovat suppeammat.

2.2 Asetusta muutettiin vuonna 2006, jotta EU:n liittyminen Haagin kansainväliseen rekisteröintijärjestelmään voisi tulla voimaan. Tarkoituksena oli luoda yhtenäinen, yksinkertainen, edullinen ja keskitetty mallien rekisteröintijärjestelmä Maailman henkisen omaisuuden järjestöön (WIPO).

2.3 Asetuksessa vapautetaan korjauksiin käytettävät varaosat yhteisön mallisuojasta, sillä asiasta ei päästy yhteisymmärrykseen direktiiviä laadittaessa. Komissio peruutti direktiivin tarkistamista koskevan ehdotuksensa vuonna 2014, koska neuvosto ei tukenut sitä.

2.4 Nyt tarkasteltavana oleva ehdotus on uusi yritys, joka perustuu komission 25. marraskuuta 2020 antamaan, tavaramerkkilainsäädännön uudistuksen jatkoksi julkaistuun tiedonantoon ”Kaikki irti EU:n innovointipotentiaalista – Teollis- ja tekijänoikeuksia koskeva toimintasuunnitelma EU:n elpymisen ja palautumiskyvyn tueksi”. Tarkoituksena on, että uusi järjestelmä soveltuu paremmin digitaaliaikaan ja on tehokkaampi, edullisempi, yksinkertaisempi ja helpommin yksittäisten mallien luojien, pk-yritysten ja teollisuudenalojen saatavilla ja että suojajärjestelmän oikeusvarmuus on parempi.

3. **Yleistä**

3.1 Teollismallilla tarkoitetaan esineen ulkomuotoa ja koristelua. Se voi olla kolmi- tai kaksiulotteinen. Onnistuneessa mallissa yhtyvät käyttötarkoitus ja muoto. Malli tekee esineestä houkuttelevan ja muita vastaavia suositumman, olipa se sitten pöytä tai puhelin.

3.2 Teollismalleja käytetään erilaisissa teollisuus- ja käsiteollisuustuotteissa: teknisissä ja lääketieteellisissä kojeissa, rannekelloissa, koruissa, ylellisyystavaroissa, kodintavaroissa, sähkölaitteissa, ajoneuvoissa, arkkitehtonisissa rakenteissa, tekstiilituotteissa, harrastustarvikkeissa jne.

3.3 Teollismalli tekee esineestä houkuttelevan ja haluttavan ja nostaa näin sen markkina-arvoa. Mallin suojaaminen onkin yksi keino varmistaa investoinnille saatava tuotto.

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/71/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 1998, mallien oikeudellisesta suojasta (EYVL L 289, 28.10.1998, s. 28).

([3]) Neuvoston asetus (EY) N:o 6/2002, annettu 12 päivänä joulukuuta 2001, yhteisömallista (EYVL L 3, 5.1.2002, s. 1).

3.3.1 ETSK katsoo, että tehokas mallisuojajärjestelmä on kuluttajien ja suuren yleisön etujen mukainen, sillä se kannustaa kilpailuun ja hyvän kauppatavan mukaisiin käytäntöihin.

3.3.2 Lisäksi se tukee talouskehitystä kannustamalla luovuuteen elinkeinoelämässä ja teollisuustuotannossa sekä kaupallisen toiminnan ja viennin kehittämiseen.

3.4 Mallit on useimmissa jäsenvaltioissa rekisteröitävä kansallisessa teollis- ja tekijänoikeusvirastossa, jotta ne saavat lainsuojan. Kansallisesta lainsäädännöstä ja mallin tyypistä riippuen malli voidaan suojata myös tekijänoikeudella joko rekisteröimättömänä mallina tai taideteoksena.

3.5 Joissakin jäsenvaltioissa on mahdollista saada samaan aikaan sekä teollismallin suoja että tekijänoikeussuoja, kun taas toisissa ne ovat toisensa poissulkevia. Malli voidaan suojata myös vilpillistä kilpailua koskevan lainsäädännön nojalla, mutta suojan edellytykset, oikeuksien laajuus ja käytettävissä olevat muutoksenhakukeinot voivat vaihdella.

3.6 Koska unionin tavoitteena on tukea elpymistä ja selviytymistä ja kannustaa innovointiin ja kilpailukyvyn parantamiseen, ETSK katsoo, että malleihin sovellettavan oikeuskehyksen mukauttaminen digitaaliaikaan on välttämätöntä. Komitea hyväksyy ehdotetun uuden määritelmän, sillä se on tarkoituksenmukaisempi teknologisen kehityksen näkökulmasta. Siinä laajennetaan tuotteen käsite koskemaan sellaisia teknisiä malleja, joita ei ole sisällytetty fyysisiin tuotteisiin.

3.7 ETSK kannattaa myös oikeusvarmuuden lisäämistä rajaamalla suoja niihin ulkoasun piirteisiin, jotka esitetään näkyvinä rekisteröintihakemuksessa.

3.8 Komitea kannattaa myös mallin rekisteröinnistä saatujen oikeuksien soveltamisalan laajentamista niin, että se kattaa 3D-tulostusteknologian käytön aiheuttamat ongelmat, sekä väärennösten torjumiseksi lisättyä säännöstä, joka sisältyy myös tavaramerkkilainsäädäntöön ja jonka mukaan mallioikeuksien haltijat voivat estää väärennettyjen tuotteiden kuljettamisen EU:n alueen kautta tai niiden asettamisen muuhun tullitilanteeseen luovuttamatta niitä vapaaseen liikkeeseen EU:ssa.

4. **Erityistä**

4.1 ***Korjauslauseke ja kuluttajansuoja***

4.1.1 Varaosien (moniosaisen tuotteen osat) suojelemisesta mallioikeuksin on väännetty pitkään kättä. Suoja on nyt sisällytetty asetukseen, mutta siihen liittyy poikkeus eli nk. korjauslauseke, jolla rajoitetaan tuote- ja varustevalmistajien monopolia varaosamarkkinoilla (erityisesti autoalalla) (110 artikla). Korjauslausekkeen mukaan varaosan mallioikeuksien haltija ei voi olla monopoliasemassa eikä estää kolmatta osapuolta saattamasta markkinoille varaosia, jotka on tarkoitettu tuotteen korjaamiseen ja sen alkuperäisen ulkoasun palauttamiseen.

4.1.2 Moniosaisen lopputuotteen (ajoneuvo, rannekello, matkapuhelin jne.) valmistaja hallitsee nimittäin usein koko tuotantoketjua ja voi siis saada kaksinkertaisen voiton: ensin lopputuotteen myyntimarkkinoilla mutta myös varaosien myyntimarkkinoilla.

4.1.3 Käyttäytymistaloustiede on kuitenkin osoittanut, että valtaosa kuluttajista tekee valintansa alkuperäisen tuotteen myyntihinnan perusteella välittämättä myynnin jälkeisten palvelujen hinnoista. Tällöin he jäävät alkuinvestointinsa loukkuun ja joutuvat maksamaan hinnan, jota he eivät välttämättä olisi muissa olosuhteissa hyväksyneet.

4.1.4 ETSK korostaa, että tämä tilanne voi aiheuttaa kilpailulainsäädäntöön liittyviä ongelmia, sillä alkuperäinen valmistaja tai kokoonpanija, jolla on mallioikeus, saa huomattavan kilpailuedun suhteessa seuraaviin tahoihin, mikä voi viime kädessä olla haitaksi kuluttajille:

— asiakkaat: se voi veloittaa korkeita hintoja tai vaatia kytkykauppoja

— korjaajat: se voi kaapata markkinat itselleen tai sanella ehdot niille korjaajille, joille se suostuu toimittamaan osia

— tavarantoimittajat: se voi kieltää niitä toimittamasta osia itsenäisille korjaajille tai kieltää itsenäisiä tavarantoimittajia kopioimasta osia ja toimittamasta niitä korjausmarkkinoille.

4.1.5 EU:n lainsäätäjä on päättänyt rajoittaa varaosiin saatavia oikeuksia, jotta jälkimarkkinoille ei syntyisi monopolia.

— Ensimmäistä rajoitusta kutsutaan toisinaan sopivuusvelvoitepoikkeukseksi (*must match*) (8 artiklan 2 kohta). Toiseen tuotteeseen välttämättä tarvittavan, siihen liitettävän tuotteen ulkoasua ei voi suojata.

— Toinen rajoitus koskee niiden osien suojaa, jotka eivät ole näkyvissä.

4.1.6 Osia, jotka eivät ole näkyvissä tuotteen tavanomaisen käytön aikana, ei voida suojata mallihakemuksella (4 artiklan 2 kohta).

Näitä ovat esimerkiksi

— rannekellon koneisto

— useimpien kodinkoneiden moottorien sisäosat

— auton moottori (jonka ei katsota olevan näkyvissä ajoneuvon tavanomaisen käytön aikana, vaikka moottori olisikin helposti nähtävissä konepelti avaamalla).

4.1.7 Sellaiset varaosat, joissa ei ole minkäänlaista liitäntämekanismia ja jotka ovat näkyvissä, voidaan näin ollen suojata. Monenlaisia osia voidaan siis asetuksen nojalla suojata. Tällaisia ovat esimerkiksi autossa

— ajovalot

— lokasuojat

— konepelti ja ovet (ei kuitenkaan saranat)

— ohjauspyörä.

4.1.8 Tuotetta, jolla ei ole mallisuojaa, voivat siten valmistaa ja myydä korjausmarkkinoilla kaikki kilpailevat varaosavalmistajat.

4.1.9 Säännösten soveltaminen on kuitenkin herättänyt kysymyksiä. ETSK onkin tyytyväinen siihen, että asetusehdotuksessa on otettu huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen asiassa Acacia 20. joulukuuta 2017 antama ratkaisu, jolla täsmennetään korjauslausekkeen tulkintaa.

4.1.10 ETSK toteaa, että Cour d'appel de Paris (Pariisin ylioikeus) on soveltanut tätä ratkaisua käytännössä 11. syyskuussa 2018 asiassa 2017/01589 antamassaan tuomiossa, jossa oli kyse verkkomyyntisivustolla myytävistä vanteista. Vanteiden myyjä ei voinut laillisesti vedota korjauslausekkeeseen, sillä vanteita myytiin ajoneuvojen esteettistä yksilöllistämistä ja "tuunausta" varten. Riidanalaiset vanteet tuomittiin näin väärennöksiksi, ja myyjälle määrättiin seuraamuksia malliväärennöksestä.

4.1.11 Varaosamarkkinat on joissakin jäsenvaltioissa vapautettu. Ranskassa 22. elokuuta 2021 annetulla ilmasto- ja kriisinkestävyyslailla N:o 2021–1104 (*Climat et Résilience*) vapautetaan eräiden ajoneuvojen varaosien myyntimarkkinat 1. päivästä tammikuuta 2023.

4.1.12 Toimenpiteen tarkoituksena on alentaa hintoja näillä markkinoilla. Hinnat nousivat vuosien 2019 ja 2020 välillä keskimäärin 8 prosenttia muun muassa sen vuoksi, että osat – esimerkiksi sähköisten taustapeilien moottorit ja tuulilasiin asennetut anturit – ovat muuttuneet teknisesti yhä monimutkaisemmiksi. Valtioissa, joissa tämän alan markkinat ovat vapaimmat, ei ole pitkälle kehittynyttä teollisuutta, toisin kuin varsinkin Saksassa, jossa on vahva autoteollisuus mutta jossa markkinat ovat silti jo suhteellisen avoimet.

Ranskassa varustevalmistajat saavat tammikuun 1. päivästä 2023 myydä lasinosia riippumatta siitä, ovatko ne olleet mukana alun perin kokoamassa uutta ajoneuvoa vai onko kyse itsenäisistä valmistajista. Varustevalmistajat, jotka ovat osallistuneet muiden näkyvissä olevien osien (optiset osat, taustapeilit jne.) alkuperäiseen kokoonpanoon, saavat siis myydä varaosia ajoneuvonvalmistajien tavoin.

4.2 ***Mallisuojan kustannukset***

4.2.1 EUIPO:n verkossa toimivan mallihakemusjärjestelmän hinnat alkavat tällä hetkellä 350 eurosta. ETSK muistuttaa, että rekisteröity yhteisömalli on ensin voimassa viisi vuotta hakemispäivästä alkaen ja sen jälkeen se voidaan uusia viiden vuoden jaksoissa enintään 25 vuodeksi.

4.2.2 Hakemuksen hinnan lisäksi maksettavaksi tulee kolmenlaisia maksuja:

— 230 euron rekisteröintimaksu ja mahdollinen 115 euron lisärekisteröintimaksu 2–10 lisärekisteröinnistä ja 50 euron maksu seuraavista rekisteröinneistä

— 120 euron julkaisumaksu, johon lisätään 60 euroa 2–10 lisäjulkaisusta ja 30 euroa seuraavista julkaisuista

— julkaisemisen lykkäämistä koskeva 40 euron lisämaksu, johon lisätään 20 euroa seuraavista 2–10 mallista ja 10 euroa sitä seuraavista malleista.

4.2.3 Maksujen määrään vaikuttaa kaksi tekijää:

— hakemuksen kohteena olevien mallien määrä

— se, lykätäänkö mallien julkaisemista vai ei.

4.2.4 Maksujen rakenne on seuraava:

— perusmaksu yhdestä mallista tai yhteisrekisteröintihakemuksen ensimmäisestä mallista

— alennettu maksu 2.–10. mallista

— lisäalennus 11:nnestä mallista ja jokaisesta mallista sen jälkeen.

4.2.5 Asetusehdotuksessa alennetaan ensimmäisen uusimisen (viiden vuoden kuluttua) hinta 70 euroon ja nostetaan toisen uusimisen (kymmenen vuoden kuluttua) hinta 140 euroon, kolmannen uusimisen (15 vuoden jälkeen) hinta 280 euroon ja neljännen uusimisen (20 vuoden jälkeen) hinta 560 euroon. Kahden ensimmäisen uusimisen yhteenlasketut kustannukset ovat samat kuin nykyisin eli 210 euroa, mutta myöhempien uusimisten maksut nousevat jyrkästi.

4.2.6 Ehdotus ei vaikuta olevan pk-yrityksille ja yksittäisille mallien luojille niin suotuisa kuin annetaan ymmärtää. ETSK toivoisikin, että pk-yrityksille ja yksittäisille mallien luojille määritettäisiin alemmat maksut, jotka voitaisiin suhteuttaa niiden liikevaihtoon.

4.2.7 ETSK ei myöskään usko, että maksujen rakenteen muuttaminen niin, että julkaisumaksu ja rekisteröintimaksu yhdistetään, alentaisi maksujen kokonaissummaa.

4.3 ***Luokan yhtenäisyyttä koskevan vaatimuksen poistaminen***

4.3.1 Hakemus voi koskea useita malleja, mutta niiden on luokan yhtenäisyyttä koskevan vaatimuksen mukaisesti oltava tarkoitettu sisällytettäviksi samaan luokkaan kuuluviin tuotteisiin tai käytettäviksi samaan luokkaan kuuluvissa tuotteissa. Luokat luetellaan nk. Locarnon luokituksessa.

4.3.2 Locarnon luokitus on Locarnon sopimuksen 2 artiklan 1 kohdan mukaan luonteeltaan vain hallinnollinen, ja se käsittää

— luettelon luokista ja alaluokista

— aakkosellisen luettelon teollismalleilla suojatuista tuotteista ilmoituksin luokasta tai alaluokasta, johon kukin tuote kuuluu

— selittävät huomautukset.

4.3.3 Ehdotusasetuksessa poistetaan luokan yhtenäisyyttä koskeva vaatimus, jotta yritykset voivat yhdistää useita malleja yhteen yhteistä rekisteröintiä koskevaan hakemukseen rajoittamatta sitä koskemaan samaan Locarno-luokkaan kuuluvia tuotteita. Näin pk-yrityksiä ja yksittäisiä mallien luojia kannustetaan hakemaan suojaa malleilleen.

4.3.4 ETSK katsoo, että luokan yhtenäisyyttä koskevan vaatimuksen poistaminen on tarpeellinen mutta riittämätön yksinkertaistamistoimi: lisäksi olisi parannettava kansallisten teollis- ja tekijänoikeusvirastojen ja EUIPO:n verkkosivuilla tarjolla olevien mallihakemusjärjestelmien käytettävyyttä.

4.3.5 Virastot voisivat hyödyntää patenttiasiamiesten asiantuntemusta tämän haasteen ratkaisemiseksi, jotta pk-yritysten ja yksittäisten mallin luojien olisi näin helpompi suojata mallinsa.

4.3.6 Patenttiasiamiehet auttavat luonnollisesti jatkossakin oikeudenhaltijoita hyödyntämään mallejaan ja edustavat niitä riita-asioissa.

4.4 ***Täytäntöönpanovallan siirto ja delegoitujen säädösten antaminen***

4.4.1 Asetusehdotuksen mukaan mallioikeuksia koskeviin riita-asioihin liittyvät säännökset hyväksytään delegoiduilla säädöksillä.

Näitä aiheita ovat seuraavat:

— mallin peruuttaminen tai muuttaminen (47 a artikla ja 47 b artikla)

— mitättömäksi julistaminen (53 a artikla)

— EUIPO:n päätöksiä koskeva muutoksenhakumenettely (55 a artikla)

— suulliset menettelyt EUIPO:n valituslautakunnissa (64 a artikla)

— todistelu (65 a artikla)

— päätöksistä ilmoittaminen ja kutsut saapua kuultavaksi (66 a artikla)

— viestintä EUIPO:n kanssa (66 d artikla)

— menettelyn määräaikojen laskeminen ja kesto (66 f artikla)

— menettelyn jatkaminen EUIPO:ssa (67 c artikla)

— ammattimainen edustaminen EUIPO:ssa riita-asioissa (78 a artikla)

— maksujen suorittaminen (106 aa artikla).

4.4.2 ETSK katsoo, ettei Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan käyttäminen perustana EUIPO:n päätösten riitauttamista ja muutoksenhakua koskevien sääntöjen laatimiselle ole asianmukaista, sillä delegoidulla säädöksellä voidaan ainoastaan täydentää perussäädöstä ja se saa koskea vain muita kuin keskeisiä osia. Mainitut säännökset koskevat kuitenkin perusoikeuskirjan VI osastossa vahvistettuja lainkäyttöön liittyviä oikeuksia, kuten 47 artiklan mukaista oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen. Niitä ei siten voida pitää perussäädöksen muina kuin keskeisinä osina.

Bryssel 22. maaliskuuta 2023.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Christa SCHWENG